Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Νοεμβρίου 2026
(OR. en)

12782/26
ADD 2

Διοργανικός φάκελος:
2026/0345 (NLE)

COPEN 313
JUSTCIV 134
FREMP 344
JAI 1093

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	5 Νοεμβρίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 594 annex
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της πρότασης για απόφαση του Συμβουλίου για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του επαγγέλματος του δικηγόρου όσον αφορά θέματα που σχετίζονται με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 594 annex.

συνημμ.: COM(2026) 594 annex

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.11.2026
COM(2026) 594 final

ANNEX 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης για απόφαση του Συμβουλίου

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του επαγγέλματος του δικηγόρου όσον αφορά θέματα που σχετίζονται με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ (CETS ΑΡΙΘ. 226) (ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ, 13.V.2025)

Σειρά Συνθηκών του Συμβουλίου της Ευρώπης — αριθ. 229

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του επαγγέλματος του δικηγόρου

Λουξεμβούργο, 13.V.2025

Προοίμιο

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι λοιποί υπογράφοντες την παρούσα Σύμβαση,

Θεωρώντας ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του·

Υπενθυμίζοντας την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ETS No. 5, 1950) και τα Πρωτόκολλα αυτής και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Λαμβάνοντας υπόψη τις Βασικές Αρχές για τον Ρόλο των Δικηγόρων, που εγκρίθηκαν από το όγδοο συνέδριο των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την Πρόληψη του Εγκλήματος και τη Μεταχείριση των Παραβατών (που πραγματοποιήθηκε στην Αβάνα της Κούβας από τις 27 Αυγούστου έως τις 7 Σεπτεμβρίου 1990)·

Λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση Rec(2000)21 της Επιτροπής Υπουργών στα Κράτη Μέλη σχετικά με την ελευθερία άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος·

Λαμβάνοντας υπόψη το Ψήφισμα 44/9 σχετικά με την ανεξαρτησία και αμεροληψία του δικαστικού σώματος, των ενόρκων και των εκτιμητών/ δικαστικών πραγματογνωμόνων και την ανεξαρτησία των δικηγόρων που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών στις 16 Ιουλίου του 2020·

Υπογραμμίζοντας τον θεμελιώδη ρόλο των δικηγόρων και των επαγγελματικών τους ενώσεων στην προάσπιση του κράτους δικαίου, στη διασφάλιση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών·

Σημειώνοντας με σοβαρή ανησυχία ότι οι δικηγόροι υφίστανται όλο και περισσότερες επιθέσεις, απειλές, παρενόχληση και εκφοβισμό λόγω των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων καθώς και αθέμιτη παρεμπόδιση ή παρέμβαση κατά την άσκηση των νόμιμων επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους·

Καταδικάζοντας κάθε επίθεση, απειλή, παρενόχληση, εκφοβισμό και αθέμιτη παρεμπόδιση ή παρέμβαση αυτού του είδους·

Εκτιμώντας τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να οργανώνεται η άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και στους άλλους υπογράφοντες την παρούσα Σύμβαση·

Εκτιμώντας την ανάγκη ενδυνάμωσης του διεθνούς νομικού πλαισίου για διασφάλιση της ελευθερίας άσκησης του επαγγέλματος του δικηγόρου·

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Κεφάλαιο I — Σκοπός, πεδίο εφαρμογής και χρήση όρων

Άρθρο 1 — Σκοπός της Σύμβασης

1) Σκοπός της παρούσας Σύμβασης είναι η ενίσχυση της προστασίας του επαγγέλματος του δικηγόρου και του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος αυτού με ανεξαρτησία και χωρίς διακρίσεις, αθέμιτα εμπόδια ή παρεμβάσεις, και χωρίς να υπόκειται σε επιθέσεις, απειλές, παρενόχληση ή εκφοβισμό.

2) Η παρούσα Σύμβαση θεσπίζει συγκεκριμένο μηχανισμό με σκοπό να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών της από τα Μέρη.

Άρθρο 2 — Πεδίο Εφαρμογής

1) Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στις επαγγελματικές δραστηριότητες των δικηγόρων και των επαγγελματικών τους ενώσεων.

2) Οι διατάξεις των Άρθρων 5 μέχρι 9 της παρούσας Σύμβασης εφαρμόζονται, στο βαθμό που είναι συναφείς με την περίπτωσή τους, σε εκείνους τους δικηγόρους που προσφέρουν, υπό τον τίτλο καταγωγής τους, νομική συμβουλή, συνδρομή ή εκπροσώπηση σε ένα Μέρος και οι οποίοι:

   α) Περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής δήλωσης που γίνεται από άλλο Μέρος κατά το άρθρο 20 παράγραφος 1 της Σύμβασης, ή ή

   β) Ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο σύμφωνα με το νόμο του Μέρους αυτού, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνείς συμφωνίες.

3) Οι διατάξεις του άρθρου 6 (επαγγελματικά δικαιώματα δικηγόρων), 7 (ελευθερία έκφρασης) και 9 (μέτρα προστασίας) παράγραφος 4 της Σύμβασης εφαρμόζονται επίσης σε:

   α) Κάθε πρόσωπο στο οποίο, κατά παράβαση των Άρθρων 5 και 8 της παρούσας Σύμβασης, δεν αναγνωρίστηκε ο τίτλος του δικηγόρου ή η άδεια άσκησής του ή αυτά έχουν ανακληθεί ή αναστάλθηκε η ισχύς τους·

   β) Κάθε πρόσωπο το οποίο είναι αναγνωρισμένο από διεθνές δικαστήριο ή φορέα που συστάθηκε από διεθνή οργανισμό, ως αρμόδιο να παρίσταται σε διαδικασίες ενώπιόν του για την παροχή ή τη συμμετοχή σε τέτοιες διαδικασίες.

4) Οι διατάξεις των άρθρων 6 παράγραφος 3 εδάφια β και γ, και άρθρο 9 παράγραφος 4 της παρούσας Σύμβασης εφαρμόζονται επίσης σε πρόσωπα που εργάζονται για ή προσλαμβάνονται από δικηγόρους για να τους βοηθήσουν στο βαθμό που αυτά συμβάλλουν ευθέως στη διεξαγωγή των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των εν λόγω δικηγόρων.

5) Οι διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 4 της παρούσας Σύμβασης εφαρμόζονται επίσης σε πρόσωπα που εργάζονται ή προσλαμβάνονται για να βοηθήσουν επαγγελματικές ενώσεις στο βαθμό που συμβάλλουν στην διεξαγωγή των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των ενώσεων αυτών.

Άρθρο 3 — Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

α) ‘δικηγόρος’ σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει τα προσόντα και έχει λάβει άδεια, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, να ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου·

β) ‘πελάτης’ σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο λαμβάνει συμβουλή, επικουρείται ή εκπροσωπείται από δικηγόρο·

γ) ‘υποψήφιος πελάτης’ σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο ζητά είτε άμεσα είτε έμμεσα, τη συμβουλή, βοήθεια ή εκπροσώπηση από τον επηρεαζόμενο δικηγόρο·

δ) ‘επαγγελματική ένωση’ σημαίνει αντιπροσωπευτικό φορέα στον οποίο ανήκουν ορισμένοι ή όλοι οι δικηγόροι, είτε άμεσα είτε έμμεσα, ή είναι εγγεγραμμένοι και ο οποίος έχει κάποια ευθύνη για την οργάνωση ή ρύθμιση του επαγγέλματός τους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·

ε) ‘επαγγελματικές δραστηριότητες δικηγόρων’ σημαίνει οποιαδήποτε ενέργεια που αφορά την προετοιμασία ή παροχή συμβουλής, βοήθειας ή εκπροσώπηση πελάτη ή υποψήφιου πελάτη σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του δικαίου, είτε εθνικού, είτε αλλοδαπού, είτε διεθνούς, τόσο στα Μέρη όπου έχουν συσταθεί είτε οπουδήποτε αλλού αυτό μπορεί να έχει αναληφθεί, καθώς επίσης και σε σχέση με διαδικασίες και εργασίες διεθνούς δικαστηρίου ή φορέα που συστάθηκε από διεθνή οργανισμό·

στ) ‘επαγγελματικές δραστηριότητες επαγγελματικών ενώσεων’ σημαίνει οποιαδήποτε ενέργεια που καλύπτεται από το άρθρο 4 παράγραφος 2 της παρούσας Σύμβασης·

ζ) ‘δημόσιες αρχές’ σημαίνει:

α) κυβέρνηση και διοίκηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

β) Νομοθετικά σώματα και δικαστικές αρχές στο βαθμό που εκτελούν διοικητικά καθήκοντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·

γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο βαθμό που ασκούν διοικητική εξουσία·

η) οι όροι ‘προβλέπονται από τον νόμο’ και ‘αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία’ ερμηνεύονται σύμφωνα με το νόημα που τους αποδίδεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Κεφάλαιο ΙΙ — Ουσιαστικές διατάξεις

Άρθρο 4 — Επαγγελματικές ενώσεις

1) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε το εθνικό νομικό και κανονιστικό πλαίσιο να διασφαλίζει ότι οι επαγγελματικές ενώσεις είναι ανεξάρτητα και αυτοδιοικούμενα σώματα. Οποιεσδήποτε εκλογές για τα εκτελεστικά τους σώματα διενεργούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις.

2) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι επαγγελματικές ενώσεις να μπορούν:

α) να προάγουν και να υπερασπίζονται τα συμφέροντα των δικηγόρων και του επαγγέλματός τους·

β) να προάγουν και να υπερασπίζονται την ανεξαρτησία των δικηγόρων και τον ρόλο τους στην κοινωνία·

γ) να αναπτύσσουν επαγγελματικά πρότυπα συμπεριφοράς και να προωθούν την τήρηση τους, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση·

δ) να προωθούν την πρόσβαση στο επάγγελμα και τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση των δικηγόρων·

ε) να συνεργάζονται με δικηγόρους, άλλες επαγγελματικές ενώσεις και διεθνείς, διακυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς για νομικά θέματα και την πρακτική του δικαίου, περιλαμβανομένης της προάσπισης και της προστασίας του ρόλου των δικηγόρων· και

στ) να προάγουν την ευημερία των δικηγόρων και να στηρίζουν αυτούς και τις οικογένειές τους όταν είναι απαραίτητο.

3) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε να εφαρμόζονται διαδικασίες έγκαιρης και αποτελεσματικής διαβούλευσης με επαγγελματικές οργανώσεις, αναφορικά με εισηγήσεις της κυβέρνησης για οποιαδήποτε αλλαγή σε νομοθεσία, διαδικαστικούς κανόνες και διοικητικές διατάξεις που επηρεάζουν άμεσα τις επαγγελματικές δραστηριότητες των δικηγόρων και τη ρύθμιση του επαγγέλματος.

4) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οποιαδήποτε προϋπόθεση για να ανήκουν σε επαγγελματική ένωση δεν εμποδίζει τους δικηγόρους από του να συστήνουν και να συμμετέχουν σε άλλες ενώσεις για την προώθηση των επαγγελματικών συμφερόντων και δραστηριοτήτων τους.

Άρθρο 5 — Δικαίωμα άσκησης

1) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε η είσοδος στο επάγγελμα, η συνέχιση της άδειας και η επανείσοδος στην άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου προβλέπονται από τον νόμο και:

α) βασίζονται σε αντικειμενικά, σχετικά και διαφανή κριτήρια που εφαρμόζονται μέσα στα πλαίσια μιας δίκαιης διαδικασίας· και

β) δεν υπόκεινται σε διακρίσεις για οποιοδήποτε λόγο που απαγορεύεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

2) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι αποφάσεις που αφορούν την είσοδο στο επάγγελμα, τη συνέχιση της άδειας και την επανείσοδο στην άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου να λαμβάνονται από επαγγελματική ένωση ή άλλο ανεξάρτητο φορέα και να υπόκεινται σε έλεγχο ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που συστάθηκε νόμιμα.

Άρθρο 6 — Επαγγελματικά δικαιώματα δικηγόρων

1) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικηγόροι να μπορούν:

α) να προσφέρουν και να δίνουν νομική συμβουλή, βοήθεια και εκπροσώπηση μεταξύ άλλων και για σκοπούς προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών·

β) να συμφωνούν ή να αρνούνται να αποδεχτούν οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως πελάτη τους και να τερματίζουν τη σχέση δικηγόρου-πελάτη·

γ) να έχουν γρήγορη και ουσιαστική πρόσβαση στους πελάτες ή υποψήφιους πελάτες τους, ακόμα κι όταν αυτοί στερούνται την ελευθερία τους·

δ) να αναγνωρίζονται ως άτομα που είναι εξουσιοδοτημένα να συμβουλεύουν, βοηθούν και εκπροσωπούν τους πελάτες τους·

ε) να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό υλικό βρίσκεται στην κατοχή ή στον έλεγχο των αρμόδιων δημοσίων αρχών και δικαστηρίων όταν ενεργούν εκ μέρους των πελατών τους χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και αδικαιολόγητους περιορισμούς·

στ) να έχουν ουσιαστική πρόσβαση σε και επικοινωνία με δικαστήριο ή άλλο παρόμοιο όργανο ενώπιον του οποίου έχουν τα προσόντα να παρουσιάζονται·

ζ) να υποβάλλουν αιτήσεις ή προτάσεις εκ μέρους των πελατών τους, μεταξύ άλλων σχετικά με την εξαίρεση δικαστή, κατήγορου ή μέλους του οργάνου που καλείται να αποφασίσει σε συγκεκριμένη υπόθεση και με τη διεξαγωγή της διαδικασίας·

η) να συμμετέχουν ουσιαστικά σε όλες τις διαδικασίες στις οποίες ενεργούν εκ μέρους των πελατών τους·

θ) να ενημερώνουν το κοινό αναφορικά με τις υπηρεσίες τους.

2) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικηγόροι να μην υπέχουν αστική ή ποινική ευθύνη για προφορικές ή γραπτές δηλώσεις που γίνονται με καλή πίστη και επιμέλεια κατά τη διεξαγωγή όλων των διαδικασιών εκ μέρους των πελατών τους.

3) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικηγόροι:

α) να μπορούν να παρέχουν στους πελάτες ή στους υποψήφιους πελάτες τους νομική συμβουλή κατ' ιδίαν όταν τους συναντούν προσωπικά·

β) να μπορούν να έχουν εμπιστευτική επικοινωνία με τους πελάτες ή υποψήφιους πελάτες τους με οποιοδήποτε μέσο και οποιαδήποτε μορφή αυτή η επικοινωνία δυνατό να γίνει·

γ) να μην υποχρεώνονται να αποκαλύπτουν, παραδίδουν ή να δίνουν μαρτυρία αναφορικά με οποιεσδήποτε πληροφορίες ή οποιοδήποτε υλικό που έλαβαν, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τους πελάτες ή υποψήφιους πελάτες τους, καθώς και για οποιεσδήποτε ανταλλαγές μαζί τους, και για οποιοδήποτε υλικό που ετοιμάστηκε είτε σχετικά με τις ανταλλαγές αυτές είτε με τη διεξαγωγή της διαδικασίας για λογαριασμό τους.

4) Κανένας περιορισμός δεν επιβάλλεται στην άσκηση των δικαιωμάτων που καθιερώνονται από τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, εκτός από αυτούς που ορίζονται από τον νόμο και που είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία. Τέτοιοι περιορισμοί μπορούν να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, στην προϋπόθεση για διασφάλιση ότι νομική συμβουλή, βοήθεια και εκπροσώπηση είναι διαθέσιμη για όλους.

5) Τα Μέρη μεριμνούν οι δικηγόροι να μην υφίστανται αρνητικές συνέπειες ως αποτέλεσμα της ταύτισης τους με πελάτες τους ή με την υπόθεση των πελατών τους. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ελευθερίας έκφρασης όπως αυτή προστατεύεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 7 — Ελευθερία έκφρασης

1) Τα Μέρη μεριμνούν για τη διασφάλιση του δικαιώματος των δικηγόρων να ενημερώνουν το κοινό για θέματα σχετικά με τις υποθέσεις των πελατών τους, τηρουμένων μόνο των περιορισμών που ορίζονται από τον νόμο και που απορρέουν από επαγγελματικές υποχρεώσεις, τις απαιτήσεις της απονομής δικαιοσύνης και το

σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, και οι οποίοι είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία.

2) Τα Μέρη μεριμνούν για τη διασφάλιση του δικαιώματος των δικηγόρων, ατομικά ή συλλογικά, και των επαγγελματικών ενώσεων να προωθούν το κράτος δικαίου και την τήρηση της αρχής αυτής, να συμμετέχουν σε δημόσιες συζητήσεις επί της ουσίας, της ερμηνείας και της εφαρμογής των προνοιών της υπάρχουσας ή προτεινόμενης νομοθεσίας, των δικαστικών αποφάσεων, της απονομής της δικαιοσύνης και της πρόσβασης σε αυτήν καθώς και για την προώθηση και προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και να υποβάλλουν εισηγήσεις για μεταρρυθμίσεις σχετικές με τα θέματα αυτά.

Άρθρο 8 — Πειθαρχική διαδικασία

1) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι λόγοι πειθαρχικής δίωξης δικηγόρων να βασίζονται αποκλειστικά σε επαγγελματικά πρότυπα συμπεριφοράς τα οποία ορίζονται από τον νόμο και είναι σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις ελευθερίες της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

2) Τα Μέρη μεριμνούν όπως οι πειθαρχικές διαδικασίες κατά των δικηγόρων:

   α) διεξάγονται ενώπιον:

      α) ανεξάρτητης και αμερόληπτης πειθαρχικής επιτροπής που συστάθηκε από επαγγελματική ένωση,

      β) ανεξάρτητης και αμερόληπτης αρχής, ή

      γ) ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που συστάθηκε νόμιμα·

   β) διεκπεραιώνονται ταχέως·

   γ) διεξάγονται με συνέπεια προς τις απαιτήσεις για δίκαιη δίκη σύμφωνα με το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και με το δικαίωμα να συμβουλεύονται, υποβοηθούνται ή εκπροσωπούνται από δικηγόρο της δικής τους επιλογής· και

   δ) να υπόκεινται σε προσφυγή από τον επηρεαζόμενο δικηγόρο ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που συστάθηκε νόμιμα.

3) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οποιεσδήποτε πειθαρχικές κυρώσεις επιβάλλονται σε δικηγόρους συνάδουν με τις αρχές της νομιμότητας, της μη διάκρισης και της αναλογικότητας. Οποιαδήποτε απαγόρευση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματός τους επιβάλλεται μόνο για τις πιο σοβαρές παραβάσεις επαγγελματικών προτύπων.

Άρθρο 9 — Μέτρα προστασίας

1) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε, τηρουμένων των περιορισμών που ορίζονται από τον νόμο και που είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία για την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη του εγκλήματος ή για την προστασία των δικαιωμάτων τρίτων, οι δικηγόροι:

   α) να έχουν πρόσβαση σε δικηγόρο της επιλογής τους σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας τους·

β) να μπορούν να πληροφορήσουν εκπρόσωπο της επαγγελματικής ένωσής τους, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τη στέρηση της ελευθερίας τους, τη νομική βάση για αυτή καθώς και τον τόπο όπου κρατούνται·

γ) να έχουν ανεξάρτητο δικηγόρο ή εκπρόσωπο της επαγγελματικής ένωσής τους παρόντα κατά τη διάρκεια:

α) οποιασδήποτε έρευνας που διεξάγεται ως μέρος αστικής, ποινικής ή διοικητικής έρευνας ή διαδικασίας που αφορά τους ίδιους ή οποιαδήποτε κτίρια, οχήματα ή συσκευές χρησιμοποιούνται από αυτούς για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες· ή

β) κατάσχεσης ή αντιγραφής εγγράφων, οποιωνδήποτε άλλων δεδομένων και οποιουδήποτε άλλου είδους εξοπλισμού που χρησιμοποιούν για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες·

εκτός όταν δεν θα πραγματοποιηθεί εξέταση των εγγράφων ή των δεδομένων από εκείνους που διενεργούν την έρευνα ή την κατάσχεση·

δ) να ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους που αναφέρονται στα εδάφια α, β και γ της παρούσας παραγράφου όταν στερούνται της ελευθερίας τους και πριν να υποβληθούν σε έρευνες ή κατάσχεση ή αντιγραφή εγγράφων.

2) Τα Μέρη μεριμνούν για την ύπαρξη και την τήρηση κατάλληλων εγγυήσεων κατά τη διενέργεια επιθεωρήσεων και άλλων μέτρων που λαμβάνονται στα πλαίσια της εποπτείας του επαγγέλματος.

3) Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι επαγγελματικές ενώσεις να μπορούν, τηρουμένων των περιορισμών που προβλέπονται από τον νόμο και που είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία για την πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη του εγκλήματος, ή για την προστασία των δικαιωμάτων τρίτων, να διασφαλίζουν τα δικαιώματα που περιγράφονται από την παρούσα Σύμβαση, περιλαμβανομένων των ακολούθων:

α) να έχουν, μέσω των αντιπροσώπων τους, ουσιαστική πρόσβαση σε δικηγόρους που στερούνται την ελευθερία τους αν οι εν λόγω δικηγόροι το ζητήσουν·

β) να ενημερώνονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για περιπτώσεις, που είναι σε γνώση των αρχών επιβολής του νόμου, επιθέσεων κατά ή δολοφονιών δικηγόρων όπου υπάρχουν λόγοι για να πιστεύεται ότι αυτό οφείλεται στις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και αυτές οι περιπτώσεις δεν έχουν δημοσιοποιηθεί διαφορετικά και όπου οι δικηγόροι δεν είναι σε θέση να τους ενημερώσουν οι ίδιοι·

γ) να έχουν τη δυνατότητα να παρίστανται στις ακροάσεις οποιωνδήποτε διαδικασιών διεξάγονται κατά δικηγόρων όταν υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι αυτό γίνεται λόγω των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων.

4) Τα Μέρη:

α) μεριμνούν ώστε οι δικηγόροι και οι επαγγελματικές τους ενώσεις να μπορούν να διεξάγουν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και να ασκούν τα δικαιώματά τους σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας Σύμβασης χωρίς να γίνονται στόχος:

α) οποιασδήποτε μορφής σωματικής επίθεσης, απειλής, παρενόχλησης ή εκφοβισμού· ή

β) οποιασδήποτε αθέμιτης παρεμπόδισης ή παρέμβασης·

β) αποφεύγουν να ενεργούν με τον τρόπο που προσδιορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου· και

γ) διεξάγουν αποτελεσματική έρευνα οποιασδήποτε συμπεριφοράς που προσδιορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου όταν υπάρχει λόγος να πιστεύεται ότι αυτό μπορεί να συνιστά ποινικό αδίκημα.

5) Τα Μέρη αποφεύγουν να υιοθετούν οποιαδήποτε μέτρα ή να υποστηρίζουν οποιεσδήποτε πρακτικές που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ανεξαρτησία και τον αυτοδιοικούμενο χαρακτήρα των επαγγελματικών ενώσεων.

Κεφάλαιο ΙΙΙ — Μηχανισμός παρακολούθησης

Άρθρο 10 — Ομάδα Εμπειρογνωμόνων για την Προστασία του Επαγγέλματος του Δικηγόρου

1) Η Ομάδα Εμπειρογνωμόνων για την Προστασία του επαγγέλματος του δικηγόρου (που στο εξής θα αναφέρεται ως GRAVO) παρακολουθεί την εφαρμογή της Σύμβασης από τα Μέρη.

2) Η GRAVO αποτελείται από τουλάχιστον οκτώ και όχι περισσότερα από δώδεκα μέλη. Τα μέλη της εκλέγονται από την Επιτροπή των Μερών, που καθιδρύεται δυνάμει του άρθρου 11 της παρούσας Σύμβασης, μεταξύ υποψηφίων που προτείνονται από τα Μέρη για τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά, και επιλέγονται ανάμεσα από υπηκόους των Μερών.

3) Η αρχική εκλογή οκτώ μελών γίνεται εντός περιόδου ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Η εκλογή των τεσσάρων επιπλέον μελών λαμβάνει χώρα μετά την 25η επικύρωση ή προσχώρηση.

4) Η εκλογή των μελών της GRAVO βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) τα μέλη επιλέγονται σύμφωνα με μια διάφανη διαδικασία ανάμεσα σε πρόσωπα υψηλού ηθικού κύρους, έχοντας αποδεδειγμένη επαγγελματική πείρα στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση·

β) δεν μπορούν δύο μέλη της GRAVO να είναι υπήκοοι του ίδιου Κράτους·

γ) τα μέλη πρέπει να αντιπροσωπεύουν διαφορετικά νομικά συστήματα·

δ) η σύνθεση της GRAVO εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ των φύλων καθώς και γεωγραφική ισορροπία·

ε) τα μέλη μετέχουν υπό την ατομική τους ιδιότητα και είναι ανεξάρτητα και αμερόληπτα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και είναι διαθέσιμα να εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο αποτελεσματικό.

5) Η διαδικασία επιλογής των μελών της GRAVO καθορίζεται από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, κατόπιν διαβούλευσης με τα Μέρη και λήψης της ομόφωνης συγκατάθεσης των Μερών, εντός περιόδου έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης.

6) Η GRAVO θεσπίζει τους δικούς της εσωτερικούς κανονισμούς.

7) Μέλη της GRAVO και άλλα μέλη αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες όπως περιγράφονται στο άρθρο 12 της παρούσας Σύμβασης, απολαμβάνουν τα προνόμια και τις ασυλίες που καθορίζονται στο προσάρτημα της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 11 — Επιτροπή των Μερών

1) Η Επιτροπή των Μερών απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των Μερών στην παρούσα Σύμβαση και τα Μέρη καταβάλλουν προσπάθειες ώστε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των φύλων στη σύνθεσή της.

2) Η Επιτροπή των Μερών συγκαλείται από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πρώτη της συνεδρίαση πραγματοποιείται εντός περιόδου ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Ακολούθως, συνέρχεται όποτε αυτό ζητηθεί από το ένα τρίτο των Μερών, τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μερών ή τον γενικό γραμματέα.

3) Η Επιτροπή των Μερών θεσπίζει τους δικούς της εσωτερικούς κανονισμούς.

Άρθρο 12 — Διαδικασία

1) Οι διαδικασίες αξιολόγησης χωρίζονται σε γύρους. Η GRAVO ορίζει το πεδίο εφαρμογής καθώς και τα κατάλληλα μέσα για τη διεξαγωγή της εν λόγω διαδικασίας, όπως ερωτηματολόγια που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για τη διαδικασία αξιολόγησης της εφαρμογής από τα Μέρη.

2) Η GRAVO λαμβάνει πληροφορίες για την εφαρμογή της Σύμβασης από το ενδιαφερόμενο Μέρος. Επιπλέον, μπορεί να λάβει πληροφορίες για την εφαρμογή της Σύμβασης από μη κυβερνητικούς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών, επαγγελματικές ενώσεις καθώς και εθνικούς φορείς για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η GRAVO λαμβάνει επίσης δεόντως υπόψη διαθέσιμες πληροφορίες από άλλους φορείς και όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και από άλλους περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης.

3) Η GRAVO μπορεί να οργανώσει επισκέψεις σε χώρες, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και, όπου είναι απαραίτητο, με τη βοήθεια ανεξάρτητων εθνικών εμπειρογνωμόνων, αν οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν είναι ανεπαρκείς και δεν υπάρχουν άλλοι εφικτοί τρόποι για αξιόπιστη απόκτηση των πληροφοριών ή στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 13 παράγραφος 2 της παρούσας Σύμβασης. Οι επισκέψεις είναι βοηθητικές και περιορίζονται στους τομείς που η GRAVO αποφασίζει ότι οι πληροφορίες είναι ανεπαρκείς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 13 παράγραφος 2 της παρούσας Σύμβασης.

4) Οι επισκέψεις διεξάγονται από αντιπροσωπεία της GRAVO. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, η αντιπροσωπεία μπορεί να υποβοηθείται από ειδικούς σε συγκεκριμένους τομείς. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, η αντιπροσωπεία πρέπει:

   α) να απολαμβάνει ελευθερία κινήσεων στη σχετική δικαιοδοσία·

   β) να μπορεί να έχει επαφή με τις Κρατικές αρχές·

   γ) να μην εμποδίζεται από το να συναντά τα πρόσωπα από τα οποία επιθυμεί να πάρει συνέντευξη ιδιαιτέρως·

   δ) να έχει πρόσβαση στο υλικό που σχετίζεται με την επίσκεψη στη χώρα.

5) Η GRAVO ετοιμάζει προσχέδιο έκθεσης που περιλαμβάνει την ανάλυσή της αναφορικά με την εφαρμογή των προνοιών στις οποίες βασίζεται η αξιολόγηση, καθώς και τις εισηγήσεις και τις προτάσεις της αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο Μέρος μπορεί να διαχειριστεί τα προβλήματα που εντοπίστηκαν. Το προσχέδιο έκθεσης διαβιβάζεται για παρατηρήσεις στο Μέρος που υποβάλλεται

σε αξιολόγηση. Οι παρατηρήσεις του τελευταίου λαμβάνονται υπόψη από την GRAVO κατά την υιοθέτηση της έκθεσής της.

6) Στη βάση όλων των πληροφοριών που λήφθηκαν και των παρατηρήσεων από το ενδιαφερόμενο Μέρος, η GRAVO υιοθετεί την έκθεση και τα συμπεράσματά της αναφορικά με τα ληφθέντα από το Μέρος μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης. Η εν λόγω έκθεση και τα συμπεράσματα αποστέλλονται στο ενδιαφερόμενο Μέρος και την Επιτροπή των Μερών. Η έκθεση και τα συμπεράσματα της GRAVO δημοσιοποιούνται από την υιοθέτηση τους, μαζί με τυχόν παρατηρήσεις του ενδιαφερόμενου Μέρους.

7) Με την επιφύλαξη της διαδικασίας των παραγράφων 1 έως 6 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή των Μερών μπορεί να υιοθετήσει, στη βάση της έκθεσης και των συμπερασμάτων της GRAVO, εισηγήσεις που να απευθύνονται στο ενδιαφερόμενο Μέρος:

   α) αναφορικά με τη λήψη μέτρων για εφαρμογή των συμπερασμάτων της GRAVO, καθορίζοντας αν είναι αναγκαίο ημερομηνία υποβολής πληροφοριών για την εφαρμογή τους· και

   β) με στόχο την προώθηση της συνεργασίας με το εν λόγω Μέρος για τη σωστή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 13 — Διαδικασία του Κατεπείγοντος

1) Σε περίπτωση που η GRAVO λάβει αξιόπιστες πληροφορίες που καταδεικνύουν περίπτωση όπου προβλήματα απαιτούν άμεση προσοχή για αποφυγή ή περιορισμό της έκτασης ή του αριθμού των σοβαρών παραβάσεων της Σύμβασης, μπορεί να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο Μέρος την επείγουσα υποβολή ειδικής έκθεσης αναφορικά με λαμβανόμενα μέτρα για αποφυγή τέτοιων παραβάσεων.

2) Λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που υποβάλλονται από το ενδιαφερόμενο Μέρος, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες αξιόπιστες πληροφορίες που διαθέτει, η GRAVO μπορεί να ορίσει ένα ή περισσότερα από τα μέλη της για να διενεργήσουν έρευνα και να της υποβάλουν έκθεση κατεπειγόντως. Όπου απαιτείται και με τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου Μέρους, η έρευνα μπορεί να περιλαμβάνει επίσκεψη στο έδαφός του.

3) Κατόπιν εξέτασης των ευρημάτων της έρευνας που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η GRAVO διαβιβάζει τα ευρήματα αυτά στο ενδιαφερόμενο Μέρος και, όπου είναι απαραίτητο, στην Επιτροπή των Μερών, στην Επιτροπή Υπουργών και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, μαζί με οποιεσδήποτε παρατηρήσεις και συστάσεις. Η έκθεση και τα συμπεράσματα της GRAVO δημοσιοποιούνται από τη στιγμή της έγκρισής τους, μαζί με τυχόν παρατηρήσεις του ενδιαφερόμενου Μέρους.

Άρθρο 14 — Γνωμοδοτήσεις

Η GRAVO μπορεί να υιοθετεί, όπου ενδείκνυται, γνωμοδοτήσεις αναφορικά με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 15 — Σχέσεις με άλλους φορείς

Η Επιτροπή Υπουργών και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ενημερώνονται κατά περιόδους σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

Κεφάλαιο IV — Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

Άρθρο 16 — Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

1) Η παρούσα σύμβαση δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλα διεθνή κείμενα στα οποία τα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση είναι Μέρη ή θα γίνουν Μέρη και τα οποία περιέχουν διατάξεις σχετικές με θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση και εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προστασία για το δικαίωμα των δικηγόρων να ασκούν το επάγγελμά τους ελεύθερα.

2) Τα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση μπορούν να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους πάνω σε θέματα που ρυθμίζονται από την παρούσα Σύμβαση, με σκοπό τη συμπλήρωση ή την ενίσχυση των διατάξεών της ή για να διευκολύνουν την εφαρμογή των αρχών που ενσωματώνονται σε αυτήν.

Κεφάλαιο V — Τελικές Διατάξεις

Άρθρο 17 — Υπογραφή και έναρξη ισχύος

1) Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή προς υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτισή της και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2) Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3) Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη μέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατά την οποία οκτώ υπογράφοντες, περιλαμβανομένων τουλάχιστον έξι Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους για δέσμευση από την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4) Αναφορικά με οποιονδήποτε υπογράφοντα που θα εκφράσει σε μεταγενέστερο χρόνο τη συναίνεσή του να δεσμευτεί από αυτή, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 18 — Προσχώρηση στη Σύμβαση

1) Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης μπορεί, μετά από διαβούλευση με τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης και λήψη της ομόφωνης συγκατάθεσής τους, να καλέσει οποιοδήποτε Κράτος μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης το οποίο δεν συμμετείχε στην κατάρτιση της Σύμβασης, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση με απόφαση που λαμβάνεται από την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20 στοιχείο δ του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία δικαιούνται να μετέχουν στην Επιτροπή Υπουργών.

2) Αναφορικά με κάθε Κράτος που προσχωρεί, η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3) Κάθε Μέρος το οποίο δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της GRAVO και της Επιτροπής των Μερών σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζει η Επιτροπή Υπουργών.

Άρθρο 19 — Εδαφική εφαρμογή

1) Κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής, να καθορίσει το έδαφος ή τα εδάφη στα οποία θα εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση.

2) Κάθε Κράτος μπορεί, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος που ορίζεται στην εν λόγω δήλωση και για τις διεθνείς σχέσεις του οποίου ευθύνεται ή εκ μέρους του οποίου είναι εξουσιοδοτημένο να αναλαμβάνει δεσμεύσεις. Η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει ως προς το έδαφος αυτό, την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής τέτοιας δήλωσης από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3) Κάθε δήλωση που γίνεται δυνάμει των δυο προηγούμενων παραγράφων σχετικά με οποιοδήποτε έδαφος που έχει οριστεί στη δήλωση αυτή, μπορεί να αποσυρθεί με γνωστοποίηση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόσυρση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής τέτοιας γνωστοποίησης από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 20 — Γνωμοδοτήσεις

1) Κάθε Υπογράφον Μέλος στην παρούσα Σύμβαση, κατά την υπογραφή ή την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, υποδεικνύει τους επαγγελματικούς τίτλους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης για τους σκοπούς του άρθρου 3 εδάφιο α. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία και κατά τον ίδιο τρόπο. Η δήλωση αυτή και οποιαδήποτε τροποποίησή της δεν υπονομεύει τον σκοπό της παρούσας Σύμβασης και την προστασία που προβλέπεται από αυτή.

2) Κάθε Υπογράφον Μέλος στην παρούσα Σύμβαση μπορεί, κατά την υπογραφή ή την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι ο ορισμός «δημόσιες αρχές» περιλαμβάνει ένα ή περισσότερους από τους ακόλουθους φορείς:

   α) νομοθετικά όργανα όσον αφορά τις άλλες δραστηριότητές τους·

   β) δικαστικές αρχές όσον αφορά τις άλλες δραστηριότητές τους·

   γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο βαθμό που εκτελούν δημόσια καθήκοντα ή λειτουργούν με δημόσια κεφάλαια, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

   Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία και κατά τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 21 — Επιφυλάξεις

1) Κάθε Κράτος ή η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί, κατά την υπογραφή ή την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του/της, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επιφυλαχθεί του δικαιώματος να μην εφαρμόσει ή να εφαρμόσει μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή καταστάσεις τις διατάξεις που θεσπίζονται από το Άρθρο 6 αναφορικά με το άρθρο 2 παράγραφος 3 εδάφιο β της παρούσας Σύμβασης.

Καμία άλλη επιφύλαξη δε μπορεί να γίνει αναφορικά με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

2) Κάθε Μέρος μπορεί να αποσύρει επιφύλαξη μερικώς ή εξ ολοκλήρου, με δήλωση που απευθύνεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η δήλωση αυτή αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία παραλαβής της από τον γενικό γραμματέα.

Άρθρο 22 — Τροποποιήσεις της Σύμβασης

1) Οποιαδήποτε πρόταση για τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης που παρουσιάζεται από ένα Μέρος κοινοποιείται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και διαβιβάζεται από αυτόν ή αυτήν στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτιση της Σύμβασης, σε κάθε υπογράφον Κράτος, σε κάθε Κράτος Μέρος, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε κάθε Κράτος που προσκλήθηκε να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 παράγραφος 1.

2) Οποιαδήποτε τροποποίηση προταθεί από ένα Μέρος κοινοποιείται στην Επιτροπή των Μερών, η οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Υπουργών την γνώμη της για την προτεινόμενη τροποποίηση.

3) Η Επιτροπή Υπουργών εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και την γνώμη που υποβάλλεται από την Επιτροπή των Μερών και μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με τα Κράτη μη μέλη που είναι Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, να υιοθετήσει την εν λόγω τροποποίηση.

4) Το κείμενο οποιασδήποτε τροποποίησης που υιοθετείται από την Επιτροπή Υπουργών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου διαβιβάζεται στα Μέρη για αποδοχή.

5) Οποιαδήποτε τροποποίηση εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου αρχίζει να ισχύει την πρώτη μέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής της περιόδου του ενός μηνός μετά την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα Μέρη ενημέρωσαν τον γενικό γραμματέα ότι την έχουν αποδεχτεί.

Άρθρο 23 — Καταγγελία

1) Κάθε Μέρος μπορεί, οποτεδήποτε, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση απευθύνοντας σχετική γνωστοποίηση στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2) Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της εκπνοής της περιόδου των τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον γενικό γραμματέα.

Άρθρο 24 — Γνωστοποιήσεις

Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα Κράτη μη μέλη που συμμετείχαν στην κατάρτιση της Σύμβασης, σε κάθε υπογράφον Κράτος, σε κάθε Κράτος Μέρος, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε κάθε Κράτος που προσκλήθηκε να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18:

α) οποιαδήποτε υπογραφή·

β) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, ή προσχώρησης·

γ) οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18·

δ) οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται σύμφωνα με το άρθρο 22 και την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ τέτοια τροποποίηση·

ε) οποιαδήποτε δήλωση γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 20·

στ) οποιαδήποτε επιφύλαξη και απόσυρση επιφύλαξης γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 21·

ζ) οποιαδήποτε καταγγελία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23·

η) οποιαδήποτε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση που έχει σχέση με την παρούσα Σύμβαση.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Συντάχθηκε στο Λουξεμβούργο, τη 13η ημέρα του Μαΐου του 2025, στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα, με αμφότερα τα κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα και μόνο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο σε κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα τρίτα κράτη που συμμετείχαν στην εκπόνηση της παρούσας σύμβασης, σε κάθε υπογράφον κράτος, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και σε κάθε κράτος το οποίο έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα σύμβαση.

Παράρτημα — Προνόμια και ασυλίες (Άρθρο 10)

1) Το παρόν παράρτημα εφαρμόζεται στα μέλη της GRAVO που αναφέρονται στο άρθρο 10 της παρούσας Σύμβασης καθώς και σε άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες. Για τους σκοπούς του παρόντος προσαρτήματος, η φράση «άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες» περιλαμβάνει ανεξάρτητους εθνικούς εμπειρογνώμονες και τους ειδικούς που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφοι 3 και 4 της παρούσας Σύμβασης, μέλη του προσωπικού τους Συμβουλίου της Ευρώπης και διερμηνείς που απασχολούνται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και συνοδεύουν την GRAVO σε επισκέψεις σε χώρες.

2) Τα μέλη της GRAVO και τα άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες απολαμβάνουν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους που σχετίζονται με την προετοιμασία και τη διεκπεραίωση των επισκέψεων σε χώρες, καθώς και με την εν συνεχεία παρακολούθηση και τα ταξίδια που γίνονται σε σχέση με τα καθήκοντα αυτά, τα ακόλουθα προνόμια και τις ακόλουθες ασυλίες:

   α) ασυλία από σύλληψη ή κράτηση προσώπου και κατάσχεση των προσωπικών τους αποσκευών και ασυλία από κάθε είδους δικαστική δίωξη αναφορικά με γραπτό ή προφορικό λόγο και κάθε πράξη στην οποία προέβησαν ενεργώντας υπό την επίσημη τους ιδιότητα·

   β) εξαίρεση από οποιουσδήποτε περιορισμούς στην ελευθερία κίνησής τους κατά την έξοδο από και επιστροφή στη χώρα διαμονής τους, και είσοδο σε και έξοδο από τη χώρα όπου εξασκούν τα καθήκοντά τους και από την εγγραφή αλλοδαπών στη χώρα που επισκέπτονται ή από την οποία διέρχονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3) Κατά τη διάρκεια των ταξιδιών που πραγματοποιούν για εκτέλεση των καθηκόντων τους, παρέχονται στα μέλη της GRAVO και στα άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες, οι ίδιες διευκολύνσεις που παρέχονται σε αντιπροσώπους ξένων κυβερνήσεων που είναι σε προσωρινή υπηρεσιακή αποστολή, αναφορικά με τελωνειακούς και συναλλαγματικούς ελέγχους.

4) Τα έγγραφα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης που γίνεται από μέλη της GRAVO και από άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες είναι απαραβίαστα. Η υπηρεσιακή αλληλογραφία της GRAVO ή οι υπηρεσιακές επικοινωνίες των μελών της GRAVO και άλλων μελών των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες δεν υπόκεινται σε διακοπή ή λογοκρισία.

5) Προκειμένου να διασφαλιστεί πλήρης ελευθερία λόγου και πλήρης ανεξαρτησία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους για τα μέλη της GRAVO και τα άλλα μέλη των αντιπροσωπειών που πραγματοποιούν επισκέψεις σε χώρες, η ασυλία από δικαστική δίωξη αναφορικά με προφορικό ή γραπτό λόγο και με όλες τις πράξεις τους που έγιναν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους θα εξακολουθήσει να τους παρέχεται, παρά το ότι τα εν λόγω πρόσωπα δεν απασχολούνται πλέον για εκτέλεση των καθηκόντων αυτών.

6) Προνόμια και ασυλίες παρέχονται στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παραρτήματος αυτού προκειμένου να διασφαλιστεί ανεξάρτητη εκτέλεση των καθηκόντων τους για τους σκοπούς της GRAVO και όχι για προσωπικό τους όφελος. Η άρση των ασυλιών των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του προσαρτήματος αυτού γίνεται από τον ή τη γενικό/ή γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης σε κάθε περίπτωση που, κατά την άποψή του ή της, η ασυλία θα παρεμπόδιζε την πορεία της δικαιοσύνης και όπου μπορεί να αρθεί χωρίς να θίγονται τα συμφέροντα της GRAVO.